

SÄKERHETS DATABLAD

Enligt 1907/2006 bilaga II 2015/830 och 1272/2008

(Alla hänvisningar till EU-förordningar och direktiv är förkortade till endast nummerbeteckningen)

Revisionsdatum 2019-04-18

Ersätter blad utfärdat 2018-05-08

Versionsnummer 3.0

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn	NITOR KOPPARSULFAT
CAS nr	7758-99-8
EG nr	231-847-6
Index nr	029-023-00-4
Artikelnummer	203127

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Identifierade användningar	Färgämnen /pigment Metallytbeläggningsmedel
Användningar som avrådes från	Bekämpningsmedel

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företag	AB Alfort & Cronholm Box 110 43 16111 BROMMA
Telefon	+46(8) 80 21 60
E-post	kundservice@nitor.se

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

I akuta fall: Ring 112, begär giftinformation.

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Akut toxicitet (Kategori 4 oral), H302

Irreversibla effekter på ögat (Kategori 1), H318

Mycket giftigt för vattenlevande organismer (Kategori Akut 1 M=10), H400

Mycket giftigt med långtidseffekter i vatten (Kategori Cron 1), H410

2.2 Märkningsuppgifter

Faropiktogram

Signalord	Fara
Faroangivelser	
H302	Skadligt vid förtäring
H318	Orsakar allvarliga ögonskador
H410	Mycket giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter
Skyddsangivelser	
P101	Ha förpackningen eller etiketten till hands om du måste söka läkarvård
P102	Förvaras oåtkomligt för barn
P273	Undvik utsläpp till miljön
P280	Använd ögonskydd
P305+P351+P338	VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja
P310	Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare
P391	Samla upp spill
P501	Innehållet och behållaren lämnas till auktoriserad avfallshanteringsanläggning

Kompletterande faroinformation

Innehåller: KOPPARSULFAT PENTAHYDRAT

2.3 Andra faror

Ej angivet.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.1 Ämnen

Beståndsdel	Klassificering	Koncentration
KOPPARSULFAT PENTAHYDRAT		
CAS nr: 7758-99-8 EG nr: 231-847-6 Index nr: 029-023-00-4	Acute Tox 4oral, Eye Dam 1, Aquatic Acute 1; <i>M = 10</i> , Aquatic Chronic 1; <i>M = 1</i> ; H302, H318, H400, H410	>98 %

Förklaringar till ingrediensernas klassificering och märkning ges i Avsnitt 16e. Officiella förkortningar är skrivna med normal stil. Med kursiv stil anges specifikationer och/eller kompletteringar som använts vid beräkning av blandningens klassifikation, se Avsnitt 16b.

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Generellt

Försök aldrig ge medvetslös person vätska eller annat via munnen.

Vid minsta tvekan eller om symptom kvarstår, sök läkare.

Vid inandning

Låt den skadade vila på varm plats med frisk luft; Kontakta läkare.

Vid kontakt med ögonen

Om möjligt avlägsna omedelbart eventuella kontaktlinser.

Skölj genast med tempererat vatten 15 - 20 min med vidöppna ögon; Sök läkare snarast.

Viktigt! Skölj även under transporten till sjukhus (ögonläkare).

Vid hudkontakt

Tag av förorenade kläder.

Tvätta huden med tvål och vatten.

Om symptom uppkommer, kontakta läkare.

Vid förtäring

Drick genast ett par glas vatten eller mjölk.

Kontakta läkare.

Framkalla kräkning.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Vid kontakt med ögonen

Risk för permanenta ögonskador.

Irritation.

Sveda.

Vid hudkontakt

Irritation kan förekomma.

Vid förtäring

Skadligt vid förtäring.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Symptomatisk behandling.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel

Släckes med vattendimma, pulver, koldioxid eller alkoholbeständigt skum.

Olämpliga släckmedel

Får ej släckas med vatten med högt tryck.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Vid brand kan hälsoskadliga gaser bildas, bland annat koloxider och metalloxider.

Förhindra utsläpp av släckvatten i avloppet. Släckvatten omhändertas enligt gällande föreskrifter.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Vid brand använd friskluftsmask.

Bär heltäckande skyddsklädsel.

Skyddsåtgärder vidtas med hänsyn till övrigt material på brandplatsen.

Kyl slutna behållare som exponerats för brand med vatten.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Vid utsläpp i skyddat vatten, kontakta omedelbart räddningstjänsten, tel 112.

Använd rekommenderad skyddsutrustning, se avsnitt 8.

Undvik inandning samt kontakt med hud och ögon.

Undvik dammbildning.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Valla in utsläpp så att det inte rinner ner i dagvattenbrunnar eller i marken.

Kontakta alltid räddningstjänsten vid oavsiktliga utsläpp av denna produkt. Visa detta säkerhetsdatablad.

Förhindra utsläpp till avlopp, mark eller vattendrag.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Uppsamlas försiktigt och transporteras sedan till avfallshanteringsanläggning.

Resterna efter sanering lämnas som farligt avfall. Kontakta kommunens renhållningsverk för närmare information. Visa detta säkerhetsdatablad.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se avsnitt 8 och 13 för personlig skyddsutrustning och avfallshantering.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Skyddsåtgärder för säker hantering

Inandas ej damm och undvik kontakt med hud och ögon.

Håll denna produkt avskild från matvaror och utom räckhåll för barn och husdjur.

Använd punktutsug, dragskåp eller motsvarande processventilation vid arbete med denna produkt.

Ät, drick och rök inte i lokal där denna produkt hanteras.

Arbete med farliga kemikalier bör utföras i dragskåp eller i övrigt i lämpliga väl ventilerade utrymmen.

Arbeta så att spill förebyggs. Om spill ändå skulle uppstå, åtgärda det omedelbart enligt anvisningarna i Avsnitt 6 i detta säkerhetsdatablad.

Undvik dammbildande hantering.

Tvätta händerna efter hantering av produkten.

Tag av nedstänkta kläder.

Tvätta nedstänkta kläder innan de används igen.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Produkten skall förvaras så att hälso- och miljörisiker förebyggs. Undvik kontakt med människor och djur och släpp inte ut produkten i känslig miljö.

Förvaras i väl ventilerat utrymme.

Förvaras i väl tillsluten originalförpackning.

Förvaras torrt och svalt.

7.3 Specifik slutanvändning

Se identifierade användningar i Avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

8.1.1 Nationella gränsvärden

Koppar, och oorg. föreningar (som Cu)

Sverige (AFS 2018:1)

Nivågränsvärde 0,01 mg/m³ (Respirabel fraktion)

DNEL

Data saknas.

PNEC

Data saknas.

8.2 Begränsning av exponeringen

För förebyggande av risker i arbetet måste hänsyn tas till hälsofarorna (se Avsnitt 2, 3 och 11) med denna produkt eller någon av dess ingredienser enligt EU-direktiv 89/391 och 98/24 samt nationell arbetsmiljölagsstiftning.

Tvätta händerna noggrant efter hantering och före förtäring eller rökning.

Undvik dammbildning.

8.2.1 Lämpliga tekniska kontrollåtgärder

Möjlighet till ögonspolning skall finnas på arbetsplatsen.

Använd lämplig ventilation.

Ögonskydd/ansiktsskydd

Använd tättslutande skyddsglasögon enligt standard EN166.

Hudskydd

Skydda all bar hud som kan tänkas komma i kontakt med produkten.

Använd skyddshandskar av butylgummi, Viton eller fluorgummi, eller rådfråga arbetsmedicinsk expert för alternativt material. Visa detta säkerhetsdatablad.

Använd lämpliga skyddskläder.

Andningsskydd

Använd lämpligt andningsskydd vid otillräcklig ventilation.

Dammfilter IIB (P2) och filter E (gul) kan behövas.

8.2.3 Begränsning av miljöexponeringen

För begränsning av miljöexponering, se Avsnitt 12.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

a) Utseende	Form: Kristaller. Färg: grönbliitt.
b) Lukt	luktfritt
c) Lukttröskel	Ej angiven
d) pH-värde	Vid leverans är pH-värdet: Ej angiven I brukslösning är pH-värdet: 3 - 4
e) Smältpunkt/frys punkt	110 °C
f) Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	653 °C
g) Flampunkt	Ej angiven
h) Avdunstningshastighet	Ej angiven
i) Brandfarlighet (fast form, gas)	Ej tillämpligt
j) Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns	Ej angiven
k) Ångtryck	Ej angiven
l) Ångdensitet	8,60
m) Relativ densitet	2,284 kg/L
n) Löslighet	Lösighet i vatten: Lättlös (10-20%) Lös i metanol Lös i Glycerol Lös i metanol
o) Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	Ej tillämpligt
p) Självantändningstemperatur	Ej angiven
q) Sönderfallstemperatur	Ej angiven
r) Viskositet	Ej angiven
s) Explosiva egenskaper	Ej tillämpligt
t) Oxiderande egenskaper	Ej tillämpligt

9.2 Annan information

Inga uppgifter tillgängliga

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Produkten innehåller inga ämnen som kan ge upphov till farliga reaktioner under normala hanterings- och användningsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil under normala lagrings- och användningsbetingelser.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Inga farliga reaktioner kända.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Skydda mot värme och direkt solljus.

Undvik dammbildande hantering.

10.5 Oförenliga material

Undvik kontakt med starka reduktionsmedel.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Vid extremt höga temperaturer bildas irriterande och giftiga gaser.

Svaveloxider (SO_x).

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Uppgifter om möjliga hälsofarliga effekter är baserade på erfarenheter och / eller toxikologiska egenskaper hos flera komponenter i produkten.

Akut toxicitet

Skadligt vid förtäring.

Frätande/irriterande på huden

Blandningen är bedömd som helhet och klassad som varken frätande eller irriterande på huden. Lätt irritation kan förekomma vid långvarig eller upprepad kontakt.

Allvarlig ögonskada/ögonirritation

Starkt irriterande med risk för allvarliga ögonskador.

Luftvägs-/hudsensibilisering

Ej sensibiliserande.

Mutagenitet i könsceller

Produkten är ej klassificerad som mutagen.

Cancerogenitet

Produkten är ej klassificerad som cancerframkallande.

Reproduktionstoxicitet

Produkten är ej klassificerad som reproduktionstoxisk.

Specifik organtoxicitet - enstaka exponering

Inga kända faror vid enstaka exponering.

Specifik organtoxicitet - upprepad exponering

Inga kända faror vid upprepad exponering.

Fara vid aspiration

Produkten är inte klassificerad som aspirationstoxisk.

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Undvik allt utsläpp i naturen.

Mycket giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Metoderna för att påvisa bionedbrytbarhet är inte användbara på oorganiska ämnen.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Denna produkt eller dess ingredienser ackumuleras ej i naturen.

12.4 Rörlighet i jord

Produkten är blandbar med vatten och är därför rörlig i mark och vatten.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Ämnet är varken ett PBT- eller vPvB-ämne.

12.6 Andra skadliga effekter

Inga kända effekter eller faror.

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder**Avfallshantering för produkten**

Kasserad produkt skall omhändertas som farligt avfall enligt gällande föreskrifter.

Förpackningar som inte är helt tömda kan innehålla rester av farliga ämnen och ska därför omhändertas som farligt avfall enligt ovan. Förpackningar som är helt tömda kan lämnas för materialåtervinning.

Förhindra utsläpp i avlopp.

Beakta lokala föreskrifter.

Se även avfallsförordningen SFS 2011:927.

Klassificering enligt 2011:927

Rekommenderad avfallskod: 16 03 03 Oorganiskt avfall som innehåller farliga ämnen

AVSNITT 14: Transportinformation

Där ej annat angivits gäller informationen för samtliga transportslag enligt FN:s modellregelverk, dvs ADR (väg), RID (järnväg), ADN (inre vattenvägar), IMDG (sjötransport) och ICAO (IATA) (flygtransport).

14.1 UN-nummer

3077

14.2 Officiell transportbenämning

MILJÖFARLIGT ÄMNE, FAST, N.O.S. (KOPPARSULFAT PENTAHYDRAT)

14.3 Faroklass för transport

Klass

9: Övriga farliga ämnen och föremål

Klassificeringskod (ADR/RID)

M7: Miljöfarliga ämnen: Vattenförorenande fasta ämnen

Sekundärfara (IMDG)

Ingen sekundärfara enligt IMDG

Etiketter

14.4 Förpackningsgrupp

Förpackningsgrupp III

14.5 Miljöfaror

Vattenförorenande ämne (MARINE POLLUTANT)

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Tunnelrestriktioner

Tunnelkategori: E

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Ej tillämpligt

14.8 Övrig transportinformation

Transportkategori: 3; Högsta totalmängd per transportenhet 1000 kg eller liter

Stuvningskategori A (IMDG)

Nödinstruktioner (EmS) vid BRAND (IMDG) F-A

Nödinstruktioner (EmS) vid SPILL (IMDG) S-F

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Ej angivet.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Bedömning och kemikaliesäkerhetsrapport enligt 1907/2006 Bilaga I har ännu ej utförts.

AVSNITT 16: Annan information

16a. Upplysningar om vilka förändringar som har gjorts av den föregående versionen

Revisioner av detta dokument

Tidigare versioner

2018-05-08 Ändringar i sektion 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14.

16b. Förklaring till förkortningarna i säkerhetsdatabladet

Fulltext för koder för faroklass och kategori nämnda i Avsnitt 3

Acute Tox 4oral	Akut toxicitet (Kategori 4 oral)
Eye Dam 1	Irreversibla effekter på ögat (Kategori 1)
Aquatic Acute 1; $M = 10$	Mycket giftigt för vattenlevande organismer (Kategori Akut 1 $M=10$)
Aquatic Chronic 1; $M = 1$	Mycket giftigt med långtidseffekter i vatten (Kategori Cron 1)

Förklaringar till förkortningar i Avsnitt 14

ADR Europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg

RID Reglementet för internationell transport av farligt gods på järnväg

IMDG IMDG-koden (International Maritime Dangerous Goods Code)

ICAO International Civil Aviation Organization, den internationella organisationen för civil luftfart (ICAO, 999 University Street, Montreal, Quebec H3C 5H7, Canada)

IATA Internationella lufttransportföreningen

Tunnelrestriktionskod: E; Passage förbjuden genom tunnlar av kategori E

Transportkategori: 3; Högsta totalmängd per transportenhet 1000 kg eller liter

16c. Hänvisningar till viktig litteratur och datakällor

Datakällor

Primärdata för beräkningen av farorna har i första hand hämtats från den officiella europeiska klassifikationslistan, 1272/2008 Bilaga I, uppdaterad till 2019-04-18.

Där sådana uppgifter saknas har i andra hand använts den dokumentation som ligger till grund för den officiella klassificeringen, t ex IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). I tredje hand har använts information från ansedda internationella kemikalieföretag, och i fjärde från övrig tillgänglig information, t ex från andra leverantörers säkerhetsdatablad eller från ideella organisationer, varvid en expertbedömning skett av källans trovärdighet. Om, trots detta, tillförlitlig information inte hittats, så har farorna bedömts av expertis på grundval av kända faror från liknande ämnen, varvid principerna i 1907/2006 och 1272/2008 har följts.

Fulltext för författningar nämnda i detta säkerhetsdatablad

- 1907/2006 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG
- 2015/830 KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) 2015/830 av den 28 maj 2015 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach)
- 1272/2008 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006
- AFS 2018:1 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om hygieniska gränsvärden
- 89/391 RÅDETS DIREKTIV (89/391/EEG) av den 12 juni 1989 om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet
- 98/24 RÅDETS DIREKTIV 98/24/EG av den 7 april 1998 om skydd av arbetstagares hälsa och säkerhet mot risker som har samband med kemiska agenser i arbetet (fjortonde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)
- 2011:927 Avfallsförordning (SFS 2011:927)

16d. Metoder för att utvärdera information som avses 1272/2008 Artikel 9 som användes för klassificeringen

Beräkningen av farorna med denna blandning har gjorts som en sammanvägd bedömning med hjälp av en expertbedömning i enlighet med 1272/2008 Bilaga I, där all tillgänglig information som kan ha betydelse för att fastställa farorna med blandningen vägs samman, och i enlighet med 1907/2006 Bilaga XI.

16e. En förteckning över relevanta faroangivelser och skyddsangivelser

Fulltext för faroangivelser enligt GHS/CLP nämnda i Avsnitt 3

H302 Skadligt vid förtäring

H318 Orsakar allvarliga ögonskador

H400 Mycket giftigt för vattenlevande organismer

H410 Mycket giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter

16f. Råd om lämplig utbildning för anställda för att skydda människors hälsa och miljön

Varning för felaktig användning

Denna produkt kan orsaka allvarlig skada vid felaktig användning. Läs och följ noga anvisningarna i detta säkerhetsdatablad samt övrig riskinformation. Vid yrkesmässig användning ansvarar arbetsgivaren för att personalen väl känner till farorna.

Övrig relevant information

Ej angivet

Uppgifter om detta dokument

Detta säkerhetsdatablad är producerat och kontrollerat av KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Platensgatan 8, SE-582 20 Linköping, Sverige, www.kemrisk.se